

КОНЦЕПЦІЯ

Українського національного пантеону

МЕТА

Ця концепція визначає засади Українського національного пантеону (далі – Пантеон), який призначений для збереження і демонстрації державотворчої традиції та культури: від часів Русь-України і до сучасності.

Пантеон створений з метою вшанування найвидатніших представників української нації, формування на їхніх прикладах української національної і громадянської ідентичності.

АКТУАЛЬНІСТЬ

Пріоритетом сучасної державної політики є згуртування українського суспільства довкола ідеї відстоювання державного суверенітету.

Створення Пантеону є одним із першочергових загальнонаціональних завдань.

Сьогодні наша держава переживає найбільше випробування в своїй новітній історії – Війну за Незалежність України. Ця війна завдала важких втрат.

Водночас, як ніколи маємо згуртовану націю, яка готова боротися за свої національні, культурні та політичні права. Спротив агресії об'єднав українців довкола спільних ідей оборони Батьківщини і своїх родин, захисту цінностей, котрі сповідує наше суспільство: свобода, гідність, жертвність.

Актуальність створення Пантеону визначається:

- формуванням історичної спадковості, що підкреслює тяглість державотворчих традицій та культури;
- необхідністю створення об'єднавчого сакрального простору;
- потребою повернення до України тлінних решток видатних українців;
- утвердженням ідей Соборності;
- відновленням історичної справедливості;
- зміцненням авторитету України як держави, яка вшановує своїх видатних представників.

ВІЗІЯ

Пантеон є загальнонаціональним місцем пам'яті Українського народу, місцем ушанування найвидатніших представників української нації, які зробили винятковий, історично значущий внесок у здобуття та відновлення незалежності, у державотворення і розбудову Української держави, захист її суверенітету та територіальної цілісності, формування української нації, війська, культури, мистецтва, науки, спорту, становлення української літературної мови, розвиток громадянського суспільства або релігії.

Документ СЕД АСКОД, УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ
№ 54 від 17.07.2026
Сертифікат 5E984D526F82F38F040000004AA7D4017AA8C207
Підписувач АЛФЬОРОВ ОЛЕКСАНДР АНАТОЛІЙОВИЧ
Дійсний з 10.07.2026 15:28:09 по 10.07.2027 23:59:59

Пантеон – це багатофункціональний меморіальний, історико-культурний, архітектурно-ландшафтний комплекс, присвячений цінностям свободи, гідності, жертвності та державності.

Пантеон:

- не є кладовищем;
- є відкритим інклюзивним громадським простором;
- є місцем почесного перепоховання, встановлення кенотафів та інших форм ушанування найвидатніших представників української нації;
- використовується для проведення заходів Державного Протоколу та Церемоніалу України;
- є місцем почесного перепоховання найв
- позаконфесійний, але допускає проведення релігійних обрядів.

Почесне перепоховання в Пантеоні здійснюється за спеціальною процедурою пантеонізації.

ОСНОВНІ ЦІННОСТІ

- Державність;
- Свобода і відкритість;
- Жертвність;
- Гідність;
- Пам'ять;
- Інклюзивність;
- Вдячність;
- Соборність;
- Людиноцентричність.

ФУНКЦІЇ

Пантеон матиме важливе для українців символічне значення: згуртування нації довкола ідеї здобуття та збереження української державності, проголошення особистості та громадянина найвищою цінністю, яку покликана оберігати та захищати держава.

Відтак Пантеон матиме низку функцій:

- **меморіально-символічну** – як місце вшанування пам'яті осіб, які зробили винятковий, історично значущий внесок у здобуття та відновлення незалежності, у державотворення і розбудову Української держави, захист її суверенітету та територіальної цілісності, формування української нації, війська, культури, мистецтва, науки, спорту, становлення української літературної мови, розвиток громадянського суспільства або релігії;

- **виховну та просвітницьку** – як простір формування історичної пам'яті, громадянської свідомості, поваги до жертвності, служіння державі та відповідальності перед суспільством;
- **церемоніальну** – як місце проведення заходів Державного Протоколу та Церемоніалу України, ритуалів вшанування та офіційних меморіальних й комеморативних заходів;
- **репрезентативну** – як символічний простір, через який Україна представлятиме світові власну історію державності, утвердження свободи й гідності;
- **консолідаційну** – як місце, що сприятиме єднанню суспільства навколо спільної пам'яті, національних цінностей і поваги до тих, хто служив Україні;
- **сакральну** – як простір особливого суспільного пошанування, гордості й морального осмислення ціни свободи та державності;
- **мотиваційну** – як джерело натхнення для сучасного і майбутніх поколінь, приклад особистої відповідальності, мужності, громадянської відданості та служіння Україні.

СТРУКТУРА

Пантеон має бути розміщений в центральній частині м. Києва.

Враховуючи функціональне призначення, а також історико-культурний потенціал загальна рекомендована площа ділянки під Пантеон має бути достатньою для одночасного перебування на його території орієнтовно не менше 600 осіб.

На території Пантеону також має бути інженерна інфраструктура для забезпечення проведення масових заходів.

Планувальні рішення Пантеону мають ґрунтуватися на принципі гармонійного співвідношення природного ландшафту, меморіальних об'єктів та елементів благоустрою. Озеленення повинно відігравати важливу роль у формуванні меморіального простору, а архітектурні й декоративні елементи – підкреслювати його символічне значення без створення надмірного візуального навантаження.

До Пантеону мають бути прокладені пішохідні підходи, а також під'їзди із можливою зоною для паркування.

Територія Пантеону включатиме в себе комплекс споруд та меморіальних об'єктів, серед яких:

- а) почесні поховання, у тому числі кенотафи;
- б) площа для урочистих церемоній, розміри якої повинні забезпечувати можливість розміщення достатньої кількості осіб, що братимуть участь в церемоніях і заходах;
- в) монументальні об'єкти, що розкривають історію та основні процеси державотворення України;
- г) виставково-експозиційні та музейні площі.

Основу Пантеону мають становити лаконічні та сучасні об'ємно-просторові й архітектурні рішення, що гармонійно інтегруються в загальну просторову композицію меморіального комплексу, історичний ареал, ландшафтне середовище та відповідають вимогам щодо збереження культурної спадщини і традиційного характеру місцевості.

Проектування Пантеону здійснюється виключно на конкурсній основі.